

Handläggare
Isabelle Wall
Telefon: 08-508 150 52

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2024-05-23

Remiss av Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 2023/1023

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en remiss av Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre. Skribenterna, Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD), framför att bedrägerier mot äldre blir allt vanligare. Skribenterna föreslår att berörda nämnder ges i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket.

Förvaltningen delar bilden av att bedrägerier är ett vanligt förekommande brott mot äldre personer. Förvaltningen anser att om stadsdelsnämnderna ska få i uppdrag att genomföra en informationskampanj om bedrägerier mot äldre bör uppmaningen utformas som ett budgetuppdrag i kommande budget. Vidare anser förvaltningen att en sådan informationskampanj med fördel kan samordnas inom staden för att säkerställa samstämmighet. Slutligen redogör förvaltningen för redan genomförda och planerade åtgärder för att förebygga bedrägerier mot äldre personer.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Skarpnäcks stadsdelsnämnd som gäller informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre. Motionen är skriven av Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD). Remissvaret ska vara KF/KS kansli tillhanda senast 2024-05-31.

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd samt Järva stadsdelsnämnd.

Ärendet

I motionen skriver Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD) att bedrägerier mot äldre blir allt vanligare. Mellan åren 2020 och 2023 ökade bedrägeribrott mot äldre med över 80 procent enligt siffror från polisens nationella bedrägericentrum. Enligt skribenternas källor lurade bedragarna under 2022 till sig 619 miljoner kronor och brottsligheten har direkta kopplingar till de grovt kriminella nätverken.

Vidare menar skribenterna att kötiden till polisens nummer 114 14 i Stockholm i genomsnitt är två timmar om man vill anmäla ett bedrägeri, vilket riskerar att leda till att brott aldrig anmäls. Skribenterna framhåller även att bedrägeriutredningar ofta tar lång tid att slutföra och att gärningsmännen är svåra att komma åt, varför förebyggande information riktad till potentiella brottsoffer är angelägen.

Skribenterna beskriver att Polismyndigheten med anledning av de ökade bedrägerierna mot äldre har tagit fram ett utbildningspaket som kan användas för att medvetandegöra äldre på hur bedragarna går till väga. Skribenterna anser att utbildningspaketet med fördel kan användas av Stockholms stad i en kampanj för att motverka att äldre utsätts för denna typ av brottslighet.

Linnéa Vinge (SD) och Anders Lindman (SD) föreslår att:

- Berörda nämnder ges i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg och utförarverksamhet LSS. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp och i pensionärsrådet den 16 maj 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar bilden av att bedrägerier är ett vanligt förekommande brott mot äldre personer. Siffror från Brottsofferjouren¹ visar att personer över 65 år är särskilt utsatta för bedrägerier. Enligt en rapport från Brottsförebyggande rådet (BRÅ)² är äldre särskilt sårbara för vissa typer av brott och gärningspersoner utnyttjar ofta såväl fysiska begränsningar som bristande digitala kunskaper inom gruppen. Förvaltningen ser att brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder behövs för att minska utsattheten och öka tryggheten för äldre personer.

Förvaltningen anser att om samtliga stadsdelsnämnder ska få i uppdrag att genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket, bör uppmaningen utformas som ett budgetuppdrag i kommande budget. Vidare anser förvaltningen att en sådan informationskampanj med fördel kan samordnas inom staden för att säkerställa likstämighet.

Slutligen vill förvaltningen framhålla att flera åtgärder för att motverka bedrägerier redan är genomförda eller planerade inom förvaltningen och nämndens verksamheter. I nämndens verksamhetsplan för 2024 finns aktiviteten *"Nämndens verksamheter arbetar förebyggande mot bedrägeribrott mot äldre och personer med funktionsnedsättning"*. Samtliga enheter som arbetar med myndighetsutövning samt utförarverksamheter inom äldreomsorg och LSS ska under året bidra till att aktiviteten genomförs. Inom äldreomsorgen har följande genomförts:

- Förvaltningen delar information på sociala plattformar om stadens informationskampanj om hur äldre kan skydda sig mot brott och bedrägerier. Kampanjen innefattar information om och länk till utbildningsmaterialet *Försök inte lura mig* på Polisens webbplats.
- Nämndens aktivitetscenter och mötesplats för äldre invånare bjuder in till återkommande informationsträffar med Brottsofferjouren i syfte att kunna erbjuda information om hur brott kan förebyggas samt ge praktiskt stöd till brottsutsatta.

---

¹ Brottsofferjouren (2024). [Kraftig ökning av stödsökande till Brottsofferjouren-rekordmånga utsatta för bedrägerier - BOJ](#) [2024-04-19]

² *Brott mot äldre. Om utsatthet och otrygghet*. Rapport 2018:7. Brottsförebyggande rådet (2018).

- Representanter från Polisen deltog i förvaltningens *Seniordag* som arrangerades i april för målgruppen äldre inom stadsdelsområdet. Polisen informerade om brott mot äldre och hur man kan skydda sig.
- Informationsmaterial riktade till äldre från Polisen samt Brottsofferjouren delas ut till samtliga äldre som ansöker om äldreomsorgsinsatser.
- Äldreomsorgens digitala fixare har tagit fram en broschyr om IT-säkerhet samt en checklista för att undvika bedrägerier via telefon och dator. Materialet sprids till äldre som besöker eller tar kontakt med nämndens förebyggande verksamhet.
- Förvaltningen har beställt material från Stöldskyddsföreningen riktat mot äldre i syfte att stoppa bedrägerier. Äldreomsorgens verksamheter kommer under året att sprida materialet till äldre inom stadsdelsområdet.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har inte funnit att förslaget har någon påverkan utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förslaget anses påverka män och kvinnor på samma sätt.

Karin Bülow
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Lena Hedin
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre
2. Följebrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, Stadsdelsdirektör	2024-04-24
Lena Hedin, Avdelningschef	2024-04-23